

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över interimistiska beslut vid överprövningar av upphandlingar

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Det föreslås att det i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska införas en mening med lydelse "Rätten ska vid bedömningen ta hänsyn till användarnas intresse, allmänintresset och övriga berörda intressen av det som upphandlas". Samma förändring föreslås vad gäller den föreslagna nya lagen om offentlig upphandling samt de föreslagna lagarna om upphandling inom försörjningssektorerna och upphandling av koncessioner. Meningen avser att vägleda rätten i dess bedömning av om ett avtal inte ska få ingås innan något annat har bestämts, det vill säga att rätten inhiberar myndighetens möjlighet att ingå avtal i avvaktan på att rättsfrågan än utredd.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

I remissen anges det att Migrationsverket anser att det uppstår problem till följd av att ett stort antal direktupphandlade platser för tillfälliga asylboenden inte kan nyttjas på grund av att domstolar har beslutat att upphandlingen ska inhiberas i avvaktan på att den rättsliga prövningen avslutats. Det anges att syftet med förslaget är att underlätta myndigheternas arbete i den rådande flyktingssituationen. Lagbestämmelserna anges genom förslaget bli mer enhetliga med de direktiv som de svenska reglerna om upphandling bygger på då dessa har liknande formuleringar. Dessa bakomliggande direktiv är Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten, Rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna och Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling.

Enligt Regelrådet är redovisningen av syftet med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det saknas en redogörelse över alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd.

Vad gäller alternativa lösningar noterar Regelrådet att de ändringar som införs är generella och det framgår inte av dem att syftet med förslagen är att underlätta hanteringen av flyktingsmottagandet. Regelrådet anser att en diskussion kring en alternativ lösning i vilken lagstiftningens syfte klarare framgick hade varit behövlig. Av syftet med förslaget framgår att om ingen förändring kommer till stånd så kommer migrationsverkets arbete med att tillhandahålla boende och mat till asylsökande försvåras. En mer utförlig redogörelse över dessa svårigheter hade dock varit behövlig.

Enligt Regelrådet är redogörelsen över alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd bristfällig.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Som framgår ovan anges det i remissen att den svenska regleringen blir mer direktivkonform genom den föreslagna förändringen.

Enligt Regelrådet är redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att den föreslagna regleringen ska träda i kraft den 1 mars 2016. Det anges att de föreslagna förändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt med hänsyn till behovet av regeländringarna. Det saknas en redogörelse över eventuellt behov av speciella informationsinsatser.

Eftersom effekterna av om ingen reglering kommer till stånd är otillräckligt beskrivna bedömer Regelrådet att en hänvisning till vikten av att lagstiftningen ska träda i kraft så snart som möjligt inte är tillräckligt vad gäller redovisningen av tidpunkt för ikraftträdande. Att det saknas en redogörelse över behov av speciella informationsinsatser utgör en brist.

Enligt Regelrådet är redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I remissen anges det att förslaget kommer att innebära nackdelar för förlorande leverantörer. Det saknas dock en redogörelse över dessa företag utifrån antal, storlek och bransch.

Enligt Regelrådets mening kan en mängd branscher påverkas av förslaget eftersom ett flertal upphandlingslagar påverkas. En redogörelse över vilka branscher som kan påverkas hade därför varit behövlig. Vidare framgår det ingenting om antal och storlek på de företag som är engagerade av de upphandlingar som är relevanta för förslaget. Förslaget torde också kunna ge upphov till vissa positiva effekter för de vinnande företagen vilka borde ha redovisats.

Enligt Regelrådet är redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det saknas en redogörelse över förslagets administrativa kostnader.

Mot bakgrund av att upphandlingar kräver stor administrativ ansträngning borde konsekvenserna enligt Regelrådet ha utretts ytterligare. Effekter kan enligt Regelrådet förväntas uppstå för de företag som vill hävda sin rätt gentemot den som vann upphandlingen då deras bevisböda kan anses bli högre i och med att domstolarna ska ta hänsyn till fler faktorer.

Enligt Regelrådet är redovisningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader bristfällig.

Andra kostnader

Det saknas en redogörelse över förslagets andra kostnader.

Enligt Regelrådet kan det faktum att ett upphandlingsavtal som tidigare hade inhiberas, men som efter förslagets ikraftträdande inte kommer att inhiberas, ge upphov till effekter för företagen. Dels kan det vinnande företaget få positiva effekter i och med att de kan fortsätta bedriva sin verksamhet, dels kan det förlorande företaget förlora en inkomst om arbetet är utfört när rättsfrågan väl är utredd. Dessa effekter borde ha utretts och redovisats av förslagsställaren.

Enligt Regelrådet är redovisningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det saknas en redogörelse över förslaget påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

En förändring av upphandlingspraxis kan enligt Regelrådets bedömning få effekter för konkurrensen. Företag som är skickligare på att formulera sina anbud kan få en större fördel över företag vars anbudsförfarande är mer bristfälligt. Konsekvenserna av detta borde ha utretts ytterligare.

Enligt Regelrådet är redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det saknas en redogörelse över förslagets påverkan på företagen i andra avseende.

Regelrådet kan inte förutse någon påverkan på företagen i några andra avseenden än de som har behandlats ovan.

Enligt Regelrådet är redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det saknas en redogörelse över eventuella särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet kan inte identifiera några behov av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Enligt Regelrådet är redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan saknar remissen många av de redovisningar som en godtagbar konsekvensutredning ska innehålla.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 18 november 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristoffersson och Samuel Engblom.

Ärendet föredrogs av Nils Edvall.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Nils Edvall
Föredragande